

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 526. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207696816864.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Affattelsestid ukendt; udkom den 27de Juli 1838 (i "Poesier" II), trykt 2den Gang 1859 og 3dje 1870 (begge Gange i "Ungdomskrifter" II), 4de 1879 (i "Poetiske Skrifter" II), 5te 1902 (i ".Poetiske Skrifter i Udvalg" VII), 6te 1903 (i "Mindre Digte"), 7de 1904 (i "Digtninger", Gyldendals Bibliothek).

Nærværende Udgave gengiver Texten i Udgaven 1870, den sidste af Digteren selv besørgede.

Æmnet. I den romerske Religion indtog Arnens Gudinde *Vesta* (latin; græsk: *Hestia*) en stærkt fremtrædende Plads. I hendes Tempel i Rom brændte den hellige Ild, Symbolet paa Familien, Hjemmet og Staten; udslukkedes den, varsledes der Staten de største Ulykker, og at vaage over, at det ikke skete, var *Vestalindernes* Hverv. De valgtes i en Alder af mellem sex og ti Aar blandt de bedste Familiers Pigebørn og maatte i 30 Aar tjene Gudinden. De var højt ansete; naar de viste sig i deres hvide Dragt med Hovedsmykke og flagrende Baand, gik alle ærbødigt af Vejen; i Theatret og Cirkus sad de paa en Æresplads; Fornærmelser mod dem straffedes paa Livet, og deres Vidnesbyrd i en Sag gjaldt, uden at de behøvede at aflægge Ed. Men deres Stilling førte ogsaa stort Ansvar og store Savn med sig. Der krævedes den største Aarvaagenhed af dem i Gudindens Tjeneste; slukkedes den hellige Ild, blev den Vestalinde, der havde vist Pligtforsømmelse, pisket til Blods af Statens Ypperstepræst. Det forlangtes af dem, at de skulde være ugifte og føre et rent og kysk Liv; den Vestalinde, der brød sit Kyskhedsløfte, straffedes med at blive levende begravet.

Som det synes at fremgaa af en Anmærkning til Digtet i Originaludgaven, er det under Læsningen af den græske Historiker Plutarch (ca. 120 e. Kr.), at P.-M. er blevet grebet af dette Æmne. I sin Levnedsbetragtning af Numa Pompilius, Roms anden Konge og Ordneren af dets Religionsvæsen, giver Plutarch en Skildring af, hvordan det gik til ved en Vestalindes levende Begravelse, en Skildring, som ligger til Grund for Side 197 Linje 28 ff. i P.-M.'s Digt, hvorfor den her meddeles (efter Tetens' Oversættelse fra 1800):

"Naar en af dem [Vestalerne] har krænket sit Kydskheds Løfte, bliver hun levende nedgravet ved den saa kaldede collinske Port. Ikke langt herfra inden i Byen ligger en Jordhøi af temmelig Længde, som Latinerne i deres Sprog kalde Agger. I denne Høi beredes et lidet underjordisk Værelse, hvortil man gaaer ned oven fra; i dette Værelse er der en opredet Seng, en brændende Lampe og nogle faa af de nødvendige Levnetsmidler, som Brød, Vand, Olie og Melk i en Skaal, som om de havde opfyldt deres Pligt mod den døende Vestalinde, naar de kun ikke lode hendes til den vigtigste Religionstjeneste indviede Legeme omkomme og forsmægte af Hunger. Den skyldige Vestalinde sættes derpaa i en Bærestol, som de udvendig tillukke og tilsnøre med Remmer, for at hendes Skrig ikke skal høres, og derpaa bæres hun over Torvet. Alle som møde hende gaa stiltiende til Siden, og følge hende i dybeste Bedrøvelse; der er intet gyseligere Syn og Byen kjender ingen frygteligere Dag end den. Naar de ere komne med Bærestolen til det bestemte Sted, løse Betjentene Baandene og taus forretter Præsterne med Hænderne mod Himlen 527 for Straffens Fuldførelse en Bøn, fører derpaa den Skyldige ud ganske tildækket og sætter hende paa Stigen, som fører ned til det underjordiske Værelse, hvorpaa han dreier sig bort tilligemed de øvrige Præster. Saasnart hun er stegen ned tages Stigen bort og Værelset tildækkes og tilkastes med Jord, saa at Pladsen bliver lige med den øvrige Høi. Paa den Maade straffes de Vestalinder, som krænke deres Kydskheds Løfte".